

Òscar Ribas Reig, excap de Govern

Tribuna

Projecte de llei d'inversions estrangeres (I)

Assenyalaré, com a curiositat, la constatació que en els darrers dos mesos, coincidint amb l'entrada a debat parlamentari del projecte de llei d'inversions de capital forà, en aquesta mateixa pàgina del Diari brollen opinions, de manera quasi bé periòdica, d'eminents professors, festejant les excel·lències positives que per a l'economia del Principat suposarà l'obertura al capital estranger. És una simple constatació, curiosa, sense una valoració política, que en tot cas correspon al lector.

Des de fa 25 anys sóc un convençut de l'obligada obertura per assolir la readaptació de l'economia andorrana a les circumstàncies que ens marca el nostre entorn. No els ha de sorprendre que coincideixi amb l'opinió expressada pels professors.

Ara bé, una cosa és l'objectiu, i l'altra la manera de dur-lo a bon fi, sense massa traumes i amb un mínim de possibilitats d'èxit. I aquí sorgeixen els meus dubtes (crec que fonamentats) quant al procediment que pretén establir el projecte de llei d'inversions estrangeres, sotmès, avui, a debat parlamentari.

En primer lloc cal lamentar que una llei d'aquesta categoria, que d'alguna manera haurà de configurar el marc del model econòmic del futur, no hagi estat consensuada. Sense un ampli consens, no solament entre les forces polítiques, sinó fins i tot dels sectors econòmics, difícilment podrà consolidar-se. Que ningú n'espera, doncs, grans resultats. Hauré de seguir en la precarietat. Una llàstima.

Llegim a l'*Eclesiastès* que a la vida "hi ha un temps per a néixer, un altre per a madurar, i encara un altre per a morir". En aquest ordre i no en cap altre.

El primer pas és tenir les idees clares. Les tenim? Quins objectius més enllà d'una senzilla obertura es pretén assolir amb el text legal, sense una anàlisi dels possibles resultats? És a dir, per què ho diuen des de fora famosos professors, i des de dins alguns pocs com jo mateix?

En aquests articles d'opinió, els acreditats professors, per jus-

"Sense un ampli consens, no solament entre les forces polítiques, sinó fins i tot dels sectors econòmics, difícilment podrà consolidar-se (la llei). Que ningú esperi grans resultats"

tificar l'obertura al capital estranger lloen, amb exemples, que bé que els ha anat a altres Estats poder participar de la "globalització", a la qual nosaltres també hi accedirem amb una obertura. Però no som ni els EUA, ni la Xina, ni la globalització és bona per a tothom. A alguns els va més bé que a altres. Als globalitzadors, millor que als globalitzats. Andorra sempre estarà entre els globalitzats. Per tant, com bé diu (entre altres coses) el professor Antoni Subirà i Claus en una opinió expressada a la Tribuna d'aquest Diari d'Andorra (dimecres 26 de març del 2008): el debat de fons —aquell que ha de respondre a la

pregunta què volem ser i on volem anar— no correspon fer-lo a ningú més que als andorrans mateixos (s'entén la gran majoria). I se suposa que ho hem de fer amb "seny", i d'acord amb les pròpies necessitats de l'economia nacional, i no la particular de cadascun de nosaltres.

En l'exposició de motius (ja des del primer paràgraf) s'albira l'objectiu que la llei pretén: promoure la competitivitat de l'economia andorrana i la innovació... mitjançant l'atracció de capitals estrangers... Estem segurs que aquest ha d'ésser l'objectiu prioritari? Pel que fa a la competitivitat, és cert. Els nostres empresaris hauran de

competir a l'interior amb el capital forà. I a l'exterior, què? El capital andorrà (incloent-hi el que s'aculli a la nova llei) podrà competir en igualtat de condicions a l'estranger? No he trobat, en el text del projecte de llei, cap disposició de reciprocitat ni general ni específica en alguns sectors d'activitats, quan en molts països de l'OCDE i de la UE sí que el preveu. Per exemple, Islàndia, que ho preveu per a totes les societats per accions. Suïssa i altres ho fan per al sector financer.

Tenim clar quins capitals ens interessa atreure? Perquè evidentment no tots ens interessan. Per exemple, ens interessan

capitals especulatius, o els productius? Ens interessan, de manera prioritària, empreses amb activitats a l'interior o a l'exterior o simultànies? L'exposició de motius fa referència a la "innovació". Bé, sí. És encertat. Però quines seran les mesures que s'implementaran, o es confia en la discrecionalitat del Govern del moment?

Àmplia discrecionalitat (no subjecta a cap mena de recurs) que sura en tot el projecte, la qual cosa no reforçarà la necessària seguretat jurídica. Igualment val per a la referència a la necessitat prèvia autorització per adquirir immobles.

I què dir de la necessària diversificació? Com es pensa orientar-la? O no s'hi pensa? La llei, massa generalista, es preocupa solament del capital, i no de com s'haurà d'invertir. Això suposa assumir el risc que en lloc de la diversificació arribem a resultats d'una més gran concentració. Una multinacional mitjana tindrà molt recorregut en aquest camp. Una vegada més en el projecte de llei es confia en la discrecionalitat del Govern de torn. Àdhuc, amb tanta discrecionalitat, on situarem la seguretat jurídica de l'Estat de dret?

Segons la meua opinió, hi ha moltes altres qüestions a les quals el projecte de llei no dona una resposta adequada.

Mitjançant els annexos es vol escalonar, en el temps, l'obertura total a quasi bé tots els sectors econòmics. A mi em sembla imprescindible l'escalonament. Ara bé, caldria fer-ho d'una altra manera. Deixar en segon lloc el "capital", prioritzant, d'entrada, després d'ésser definits per llei, els tipus d'empreses o empresaris que més interessin. Aquestes són, al meu entendre, les que aporten quelcom més que capital, per exemple les del sector d'innovació, les d'exportació de béns i serveis, etcètera, per arribar al final a una obertura generalitzada. Això permetrà una experiència i la possibilitat de rectificar en el supòsit de disfuncions. I per damunt de tot la possibilitat d'introduir-ho com a matèria negociable amb la Unió Europea.